

MEGOLDÁSOK
Februári forduló – 4.-5. osztályok
Növény- és állatvilág

1. feladat

Könyvtárunk néhány könyvét kijelöltük, melyek segítségével könnyedén válaszolni tudtok a következő kérdésekre. A feladat elvégzését könyvtári pecséttel kell jóváhagyatnotok, és a kijelölt könyveket is a könyvtárosoktól kérhetitek el.

Kérdések:

1. *Mi a latin neve az ősteknősöknek és hogyan szaporodnak?*
.....
2. *Miért voltak a Sauropodák csontjai üregesek?*
.....
3. *A kininfa kérgéből nyerik a kinint, melyet a gyógyászatban is használnak. Milyen betegség gyógyítására alkalmazzák?*
.....
4. *Mi a neve a csipkebogyó termésének?*
.....
5. *Mi a feladata a krokodilusmadárnak, miért tűri a krokodil, hogy büntetlenül mászkáljon a fején?*
.....
6. *Az életben maradás és a növekedés alapfeltétele a táplálkozás. Hogyan és milyen táplálékhoz jut a kalmár?*
.....
7. *Mi az a tudomány, amit a kis orángutának meg kell tanulnia az anyjától vagy a gondozójától?*
.....
8. *Hány évig élhetnek a gorillák?*
.....
9. *Nevezz meg három hasznos és három káros rovar*
.....
10. *Melyik bogár lárvájából kelnek ki a lisztkukacok, milyen kártékony szerepük van a mi életünkben?*
.....

Megoldások:

1. Archelon (ischyros), tojással
2. Így csökkent az állatok tömege
3. Malária vagy váltóláz
4. vacok
5. Tisztítja a krokodil fogai közül az ételmaradékot
6. Halakat fog a száját körülvéő tapogatóival
7. A helyes táplálkozási szokásokat vagy a fára mászást
8. Max. 60 évig
9. Hasznos: méh, katica, imádkozó sáska, fátyolka, selyemlepke, hangya, hernyók
Káros: szúnyog, bolha, házilégy
10. Lisztbogár; gabonák kártevői

2. feladat

Gyere el a könyvtárba és nézd meg a függönyképeket! Gyűjtsd össze, hogy milyen állatok szerepelnek rajtuk! Melyik lehet kakukktojás és miért?

vakond, nyúl, egér, sün, béka, pillangó, méh, hattyú, kacska, kutya, malac, farkas, csiga, katica, róka, tigris, medve, szamár
Kakuktktojás: sárkány
Miért?: mesebeli lény

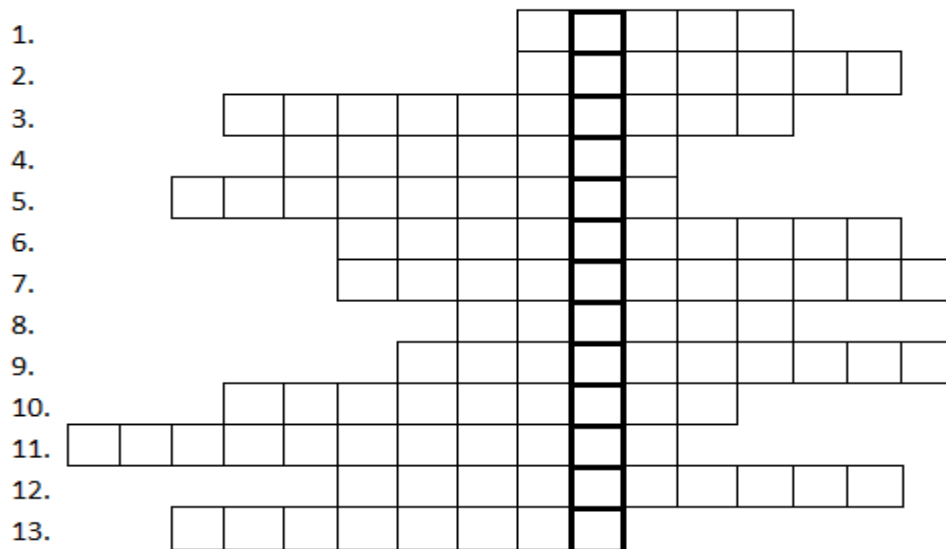
3. feladat

Totó - Karikázd be a helyes választ!

- Milyen növény volt látható a 2 forintos pénzérmén?
a) magyar nőszirm **b) hóvirág** c) magyar kikerics
- Melyik nem költöző madár?
a) **őszapó** b) fülemüle c) búbos banka
- Melyik tartozik a citrusfélék közé?
a) datolya **b) pomeló** c) mangó
- Milyen állat a gyík?
a) kétéltű **b) hüllő** c) emlős
- Melyik állat nem alszik téli álmot?
a) **vakond** b) ürge c) hörcsög
- Melyik gyümölcs fajtái az alábbiak: idared, golden, starking?
a) meggy **b) körte** c) alma
- Melyik növény mérgező?
a) som **b) kökény** c) tiszafa
- Milyen színű ló nem létezik?
a) **fehér** b) szürke c) sárga
- Hol fejlődik a cserebogár?
a) falevélen **b) föld alatt** c) termésben
- Melyik növény lombhullató?
a) **vörösfenyő** b) tiszafa c) boróka
- Melyik nem a teljes átalakulási folyamat része?
a) báb **b) tojás** c) pete
- Melyik a kakuktktojás?
a) gyöngyvirág **b) hóvirág** c) tiszavirág
- Melyik gomba mérgező?
a) gévagomba **b) kerti susulyka** c) májusi pereszke
- 13+1. Mi a törökbúza?
a) **kukorica** b) árpa c) rizs

5. feladat

A meghatározások alapján oldd meg a keresztrejtvényt és válaszolj a megfejtéssel kapcsolatos kérdésekre.

1. A népi orvoslás szerint, rendszeres fogyasztása köszvény, vese- és hólyagbántalmak esetén jó hatású. A piszke másik nevén. **egres**
2. Az emésztést segítő, csípős ízű növény. Kinézete nagyon hasonlít a csicsókára. **gyömbér**
3. Túlevelű, örökzöld fafajtánk. A leveleiből kivont illóolaj különösen jó hatással van a légutakra. **erdeifenyő**
4. Magas az olajtartalma, mégis jó hatással van a szívre. A belőle készült vaj nagy kedvenc Amerikában. **mogyoró**
5. Baktérium-, gomba- és vírusellenes, emésztést segítő növény. Jellegzetes illata a legendák szerint még a vámpírokat is távol tartja. **fokhagyma**
6. Június második felétől érik ez a vitaminokban gazdag, édes gyümölcs. A párosával lógó piros kis gömböket akár „fülbevalónak” is felrakhatjuk. **cseresznye**
7. Piros bogyóterméséből nagyon finom tea készül, ami enyhíti a megfázás tüneteit. De szörp és lekvár, sőt még bor is készíthető belőle . **csipkebogyó**
8. Levesek kedvelt ízesítője ez a magas kalcium tartalmú gumós zöldség. **zeller**
9. Cukorbetegek számára készülő Györgytea egyik fő hozzávalója. Általában kék, ritkábban fehér vagy rózsaszín virágokat hoz. **katángkóró**
10. Sok E-vitamin található ebben a „gyümölcsben”, melyen leginkább télen sütve, vagy pürésítve fogyasztanak előszeretettel. **gesztenye**
11. Igen lédús, ízletes, tapintásra bársonyos héjú gyümölcs. Számtalan módon felhasználható. Magja a rák betegség megelőzésében egyre népszerűbbé válik. **sárgabarack**
12. Jellegzetes illatával a tél egyik tipikus fűszere, a forralt bor kedvelt ízesítője, ugyanakkor fertőtlenítő és gombaölő hatásáról is ismert. **szegfűszeg**
13. A francia konyha klasszikus fűszere, de a világon mindenütt kedvelik. Étvágyjavító, puffadást gátló, görcsoldó hatású. Húsok, paradicsomos ételek, szószok ízesítője. **kakukkfű**

A megfejtés: **gyermekláncfű**

Mi ennek a növénynek a másik neve? **pongyola pitypang**

Milyen ízű a belőle főzött tea? **keserű**

Elsősorban mely szervekre van jó hatással? **epe, máj (vese, ízületek)**

6. feladat

Olvassátok el Nagy Lajos: *Képtelen természetrajz* című könyvét és válaszoljatok az alábbi kérdésekre: <http://mek.oszk.hu/00900/00992/00992.htm>

1. „Ennek a különös állatnak csőre van, mint a madárnak, és tojást tojik, de viszont négy lába van, mint az emlősöknek, s a kölykeit, amikor már kikeltek a tojásból, a hasán hordja egy tarisznyaszerű bőrlebenyben, s szoptatja őket”
 - Melyik állatról van szó? **csőrös emlős**
 - Hol él ez az állatfajta? **Ausztrália**
2. „egy sikkos kis madár, akkora, mint a veréb, csak valamivel karcsúbb, körülbelül úgy viszonylik a verébhez, mint két egyforma nagyságú asszony közül a sovány a kövérhez”
 - Melyik madarat jellemzi így az író? **fecske**
3. „a jeges tengerekben úszkál, és halakkal táplálkozik. A halakat nyersen, tartár- és egyéb mártások nélkül eszi meg”
 - Melyik állat ez? **fóka**
 - Hogy hívják azokat az embereket akik ott laknak, ahol ez az állat él? **eszkimó**
4. Milyen gyümölcshez hasonlítja az író a sünt? **kókuszdió**
5. Hogy nevezik a tyúk „hangos kedélynyilvánítását”? **kodácsolás**
6. A medvék színeit milyen italokhoz hasonlítja Nagy Lajos? **(fehér)kávét, fehérbor, vörösbor**
7. „A hüllők közé tartozott, gyíkszerű, igen nagy, sőt marhanagy állat volt. Hossza a feje tetejétől a farka végéig huszonöt-harminc méter, a farka mögött ötven méternyire álló fáig hetvenöt-nyolcvan méter, amiből arra következtethetünk, hogy apját és anyját nagyon tisztelte, mert hát igen hosszú volt a földön. A testét kemény pikkelyek fődtek, úgy mint a cserepek a háztetőt. A fején, amely hasonlatos volt egy óriási madáréhoz, egy vagy két rövid szarv nőtt, hangját az ásatáskor nem sikerült sehol meglelni, de bizonyára valami rémes trombitaszerű harsogás volt.”
 - Hogy nevezik ezt az állatot? **ichthyosaurus**
8. Milyen állatnak javasolja az író az Eulália, Sarolta, Ludmilla és Ibolyka neveket? **női viziló**

9. feladat

Járd a várost és keresgélj! Lajosmizse 2 különböző üzletében elrejtettük egy kép 2 felét. Ehhez a két darabokhoz úgy tudtok hozzájutni, ha az alábbi feladványok alapján megtaláljátok a megfelelő üzletet és ott a feladvány megoldása után elmondjátok a feladatlapon megadott jelszót. Figyelem, több olyan üzlet is lehet Lajosmizsén, amire vonatkozhat a feladvány, sőt, még válaszokat is kaphattok, de a kép 2 felét csak 2 helyen rejtettük el.

1. Kutyák, macskák, hörcsögök... többféle háziállatot is tarthatunk már manapság. Sokan vannak, akik az akváriumokban úszkáló halakban szeretnek gyönyörködni. Természetesen a halak között is akadnak ritka fajták. Keressétek meg azt az üzletet, ahol kapható a különleges pillangóhal, és tudjátok meg mennyibe kerül.

A jelszó: Alvó róka nem fog nyulat.

A pillangóhal ára? : **1760 ft**

2. „Minden nap egy alma a doktort távol tartja.” – mondja a közmondás. De mi már olyan szerencsések vagyunk, hogy nem csak almát vehetünk a boltokban, hanem a világ különböző tájairól való sokféle zöldséget és gyümölcsöt. Ilyen csemege a „hurma” is. Keressétek meg azt az üzletet, ahol lehet hurmát venni és tudjátok meg mi az és melyik országból hozzák.

A jelszó: Erre csörög a dió, arra meg a mogyoró.

Mi a hurma? : datolyaszilva, sharon gyümölcs, kaki gyümölcs

Melyik országból hozzák? : Olaszország